

Aan: gemeenteraad Maastricht

Datum: 9 mei 2022

Referentie: TD/RvZ/mh-22-108

Betreft: DoeMee-onderzoek NVRR naar praktijk van de Wob

Geachte leden van de gemeenteraad van Maastricht,

De Rekenkamer Maastricht heeft in 2021 geparticipeerd in het zogenoemde 'DoeMee-onderzoek' georganiseerd door de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers & Rekenkamercommissies (NVRR). Voor 2021 was de praktijk van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) het gekozen thema. U bent hierover eerder geïnformeerd met onze brief van 26 april 2021.

De NVRR heeft opdracht gegeven aan het onderzoeksbureau Pro Facto om het onderzoek uit te voeren. Met deze brief wil de Rekenkamer Maastricht u informeren over de resultaten van dit onderzoek en aan de conclusies ervan de volgende twee aanbevelingen verbinden.

- 1. Vraag het college om op centraal niveau kenmerken vast te leggen van de verzoeken om documenten openbaar te maken.**
- 2. Laat u door het college informeren over de aanpassingen die ingevoerd zijn of zullen worden als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet open overheid (Woo), voor zowel de passieve als de actieve openbaarheid.**

De samenvatting van het eindrapport van Pro Facto is als bijlage bij deze brief gevoegd. Het volledige eindrapport is te vinden op: [De praktijk van de Wob bij decentrale overheden – eindrapportage \(nvrr.nl\)](https://www.nvrr.nl/de-praktijk-van-de-wob-bij-decentrale-overheden-eindrapportage)

Deze brief gaat achtereenvolgens in op:

- het uitgevoerde onderzoek,
- de belangrijkste conclusies op landelijk niveau,
- de belangrijkste conclusies voor de gemeente Maastricht,
- de invoering van de Woo,
- een toelichting op bovenstaande aanbevelingen.

Korte schets van het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd onder 93 decentrale overheden: acht provincies, twee waterschappen en 83 gemeenten.

De centrale onderzoeksvraag was de volgende:

Hoe geven de decentrale overheden vorm aan de afhandeling van Wob-verzoeken, in hoeverre gebeurt dit rechtmatig, hoe wordt hierover verantwoording afgelegd, hoe is actieve openbaarmaking geregeld en hoe verhoudt zich dat tot de eisen die de Wet open overheid straks gaat stellen?

Pro Facto heeft twee digitale vragenlijsten opgesteld. De eerste vragenlijst richtte zich op de beleidsmatige aspecten, bijvoorbeeld de aan- of afwezigheid van beleid en interne werkinstructies, de manier waarop een Wob-verzoek kan worden ingediend, de ambtelijke capaciteit (fte's) die beschikbaar is voor de afhandeling van Wob-verzoeken, de wijze van openbaarmaking en verantwoording aan samenleving en volksvertegenwoordiging en de inrichting van de actieve openbaarmaking. De tweede vragenlijst richtte zich op aantallen, waaronder het aantal ingediende, toegekende en afgewezen Wob-verzoeken, het aantal bezwaarschriften en de doorlooptijden. Ook analyseerde Pro Facto documenten die de afzonderlijke overheden (waaronder de gemeente Maastricht) hebben toegestuurd, raadpleegde de website van deze overheden en voerde casestudies uit op tien Wob-dossiers per overheid.

De resultaten van het onderzoek zijn opgeleverd in de vorm van twee overkoepelende factsheets. Eén over alle 93 deelnemende overheden en één over de 83 deelnemende gemeenten. Daarnaast is er per gemeente een factsheet opgesteld. Op basis van deze uitgebreide datasets is het eindrapport samengesteld.

Op 23 februari 2022 heeft het onderzoeksbureau Pro Facto haar eindrapport in definitieve vorm uitgebracht.

Belangrijkste conclusies landelijk

Samenvattend komt het onderzoeksbureau voor het geheel van de decentrale overheden tot de volgende conclusies:

1. De informatie op de websites is in het algemeen toegankelijk en leesbaar en dat geldt ook voor de beslissingen op Wob-verzoeken.
2. De uitzonderingsgronden van de Wob worden (in de dossiers waarin dit te beoordelen was) veelal goed toegepast, ook al is de motivering van de besluiten vaak nog algemeen.
3. De meeste overheden hebben geen beleid vastgesteld over de behandeling van Wob-verzoeken. Wel beschikken de meeste gemeenten over werkinstructies en procesbeschrijvingen voor de behandeling van Wob-verzoeken.
4. De termijnen van behandeling worden regelmatig overschreden en de overheden rapporteren in dit onderzoek capaciteitsproblemen.
5. Actieve openbaarheid – informatieverstrekking op eigen initiatief – krijgt in de meeste gemeenten (veel) minder aandacht.
6. Het besef van het belang van informatieverstrekking over de toepassing van de Wob aan de volksvertegenwoordiging is niet groot. De informatievoorziening aan de volksvertegenwoordiging is beperkt en de volksvertegenwoordigers controleren de uitvoering van de Wob niet of nauwelijks.

Belangrijkste conclusies voor de gemeente Maastricht

Op basis van het factsheet dat het onderzoeksbureau heeft opgesteld voor de gemeente Maastricht, zijn de volgende conclusies specifiek voor de gemeente Maastricht te trekken:

1. Maastricht steekt niet negatief af ten opzichte van andere gemeenten. Alle gemeenten worstelen met het behandelen van Wob-verzoeken, vooral vanwege de hoeveelheid werk die eraan vastzit. Maastricht is daarin geen uitzondering.
2. Maastricht heeft geen beleid vastgesteld over de behandeling van Wob-verzoeken (de passieve openbaarheid), maar heeft wel werkinstructies opgesteld.
3. In Maastricht vindt geen verantwoording plaats over het afhandelen van Wob-verzoeken aan de gemeenteraad.
4. Maastricht houdt weinig tot geen (monitorings)informatie bij over de ontvangen en verwerkte Wob-verzoeken. Daardoor is weinig informatie beschikbaar over aantallen en aard van de Wob-verzoeken en de wijze van afhandeling. Dit verhindert een goed zicht op de kwaliteit van de afhandeling (zie ook tekstkader hierna).
5. Maastricht heeft geen beleid en ook geen werkinstructies die aanwijzingen geven hoe om te gaan met actieve openbaarheid.

Informatie over ontvangen en verwerkte Wob-verzoeken

In totaal 36 keer heeft de gemeente Maastricht op de vragen van het onderzoeksbureau in wederhoor geantwoord met de zinsnede: *"In wederhoor heeft de gemeente Maastricht aangegeven dat het feit dat bovenstaande cijfers niet worden bijgehouden mede het gevolg is van de gedecentraliseerde wijze van afdoening van Wob-verzoeken in de gemeente Maastricht, waardoor geen uniformiteit bestaat met betrekking tot registratie."*

Onderwerpen die in Maastricht niet centraal geregistreerd worden (en waarover dus ook geen gemeente-brede informatie beschikbaar is) zijn:

- het aantal Wob-verzoeken per jaar;
- de achtergrond van de indieners van het Wob-verzoek;
- de verdeling over de domeinen;
- het aantal keren dat om precisering is gevraagd;
- het aantal keren dat een concretiseringsgesprek is gevoerd;
- het aantal keren dat een Wob-verzoek geheel/gedeeltelijk is ingewilligd dan wel geheel/gedeeltelijk is afgewezen;
- het aantal keren dat een Wob-verzoek buiten behandeling is gesteld;
- het aantal keren dat informatie na toewijzing van het Wob-verzoek openbaar is gemaakt (niet alleen naar de belanghebbenden);
- het aantal weken waarbinnen een Wob-verzoek is behandeld;
- het aantal keren dat de behandeling niet plaats heeft gevonden binnen de wettelijke termijn;
- de gemiddelde doorlooptijd van behandeling van een Wob-verzoek;
- de gemiddelde duur van de overschrijding van de beslistermijn;
- het aantal openstaande Wob-verzoeken;
- het aantal keren dat bezwaar is gemaakt (dan wel (hoger) beroep is ingesteld) tegen het besluit op het Wob-verzoek;
- het aantal keren dat bezwaar is gemaakt (dan wel (hoger) beroep is ingesteld) tegen het niet tijdig nemen van een besluit op het Wob-verzoek;
- de doorlooptijd om tot een beslissing op bezwaar te komen;
- enzovoort (deze lijst is niet uitputtend).

De invoering van de Wet open overheid (Woo)

Vanaf 1 mei 2022 is de nieuwe Wet open overheid in werking getreden en is de Wet openbaarheid van bestuur vervallen. De VNG heeft ter ondersteuning van de overgang van Wob naar Woo een handreiking opgesteld.¹

De Wet open overheid (Woo) heeft tot doel overheden transparanter te maken. De wet moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Een belangrijk verschil tussen de Woo en de Wob betreft het belang dat de wet hecht aan de actieve openbaarmaking van overheidsinformatie.

Ook onder de Woo kan eenieder een verzoek doen om openbaarmaking van informatie. Geen Wob-verzoek, maar een Woo-verzoek. De systematiek van het indienen van een verzoek is ongewijzigd. Ook onder de Woo is sprake van absolute en relatieve uitzonderingsgronden op basis waarvan de openbaarmaking van informatie kan worden geweigerd.²

Maar er zijn ook wijzigingen. De belangrijkste wijzigingen zien op de wijze van indiening van een verzoek, de termijnen bij precisering van een te algemeen verzoek en de beslistermijnen (vier weken met de mogelijkheid

¹ [Van Wob naar Woo - tweede druk \(vng.nl\)](https://www.vng.nl/nieuws/2021/11/18/van-wob-naar-woo-tweede-druk)

² De Woo voegt wel een aantal nieuwe uitzonderingsgronden toe. De specifiek voor milieu-informatie geldende uitzonderingsgronden worden veralgemeniseerd. Persoonlijke beleidsopvattingen in documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad hoeven in beginsel niet openbaar te worden gemaakt, tenzij het gaat om documenten ten behoeve van de formele bestuurlijke besluitvorming door het college van burgemeester en wethouders, een burgemeester en een wethouder. Persoonlijke beleidsopvattingen in die documenten moeten straks in beginsel wèl in niet tot personen herleidbare vorm openbaar worden gemaakt. Vanwege de onmiddellijke inwerkingtreding van de Woo zullen besluiten op informatieverzoeken die voor 1 mei 2022 zijn ingediend, maar na 1 mei 2022 worden genomen al 'Woo'-besluiten zijn.

tot verdaging met twee weken). Verder bevat de Woo een antimisbruikbepaling en wordt in de Woo voorgeschreven dat bestuursorganen een contactpersoon moeten aanwijzen voor vragen over de beschikbare informatie.

Aanbevelingen

Bij de eerdergenoemde aanbevelingen wil de rekenkamer de volgende toelichting geven.

Aanbeveling 1: Vraag het college om op centraal niveau kenmerken vast te leggen van de verzoeken om documenten openbaar te maken.

Uit het onderzoek blijkt dat de gemeente Maastricht niet beschikt over gestructureerde informatie over de verzoeken tot openbaarmaking van documenten. Daardoor ontbreekt het de gemeente aan informatie over aard en aantallen van de verzoeken, maar ook over de wijze van afhandeling. Dergelijke informatie is essentieel om inzicht te hebben in de kwaliteit van het handelen van de gemeente Maastricht bij Wob-verzoeken.

Welke kenmerken zinvol zijn om centraal vast te leggen, zal een afweging zijn van enerzijds de administratieve last en anderzijds de beoogde informatiewinst. Het is ook aan u als raad om af te wegen welke informatie u periodiek wilt ontvangen.

Aanbeveling 2: Laat u door het college informeren over de aanpassingen die ingevoerd zijn of zullen worden als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet open overheid (Woo) voor zowel de passieve als de actieve openbaarheid.

Zoals geschetst blijft voor de passieve openbaarheid de systematiek van het indienen van verzoeken tot openbaarmaking onder de Woo ongewijzigd. De wijzigingen die desalniettemin aan de orde zijn, zullen hun doorwerking moeten krijgen in de praktijk van het behandelen van Woo-verzoeken.

Het belangrijkste verschil tussen de Woo en de Wob betreft de actieve openbaarmaking van overheidsinformatie. De inspanningsverplichting die onder de Woo voor bestuursorganen geldt voor het actief openbaar maken van documenten, reikt verder dan alleen het openbaar maken van documenten over de voorbereiding en uitvoering van beleid, en betreft ook de naleving, de handhaving en de evaluatie. Een breder bereik dus.

In het onderhavige onderzoek heeft het onderzoeksbureau geen documenten aangetroffen waarin Maastricht haar beleid over actieve openbaarheid heeft beschreven. Ook zijn geen werkinstructies hierover aangetroffen. In antwoord op schriftelijke vragen tijdens het onderzoek heeft de gemeente Maastricht over dit onderwerp aangegeven dat collegebesluiten (met achterliggende stukken) eenmaal per week gepubliceerd worden door de afdeling communicatie en dat de communicatieadviseur van het college erop toeziet dat dit inderdaad gebeurt. De vraag rijst of het realiseren van de doelstellingen van de Woo een nadere uitwerking van het beleid over actieve openbaarheid noodzakelijk maakt. Overigens geldt deze inspanningsverplichting om informatie actief openbaar te maken ook voor de raad.

Een goede implementatie van de Woo is van belang voor de bevolking van Maastricht. Toegang tot publieke informatie is immers een recht dat hoort bij de democratische rechten van burgers. Dit geldt zowel voor de actieve als voor de passieve openbaarmaking.

Wij hopen u met deze brief van dienst te zijn en zijn tot nadere toelichting bereid.

Met vriendelijke groet,

Ton Dreuw,
Voorzitter (wnd.) Rekenkamer Maastricht

De praktijk van de Wob bij decentrale overheden NVRN DoeMee-onderzoek 2021 uitgevoerd door Pro Facto.

Managementsamenvatting

Dit onderzoek naar de toepassing van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) bij decentrale overheden is uitgevoerd in opdracht van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissie (NVRN). Aan het onderzoek namen 93 rekenkamer(commissie)s deel, acht provinciale rekenkamers, de rekenkamercommissies van twee waterschappen en 83 gemeentelijke rekenkamer(commissie)s. Het onderzoek vond plaats van medio april tot 1 december 2021. De centrale vraag van het onderzoek luidt als volgt: *Hoe geven de overheden vorm aan de afhandeling van Wob-verzoeken, in hoeverre gebeurt dit rechtmatig, hoe wordt hierover verantwoording afgelegd, hoe is actieve openbaarmaking geregeld en hoe verhoudt zich dat tot de eisen die de Wet open overheid (Woo) straks gaat stellen?*

Het onderzoek besteedt aandacht aan een vijftal thema's:

- Het voor de behandeling van Wob-verzoeken vastgestelde beleid en de organisatie-in-richting
- De behandeling van Wob-verzoeken
- De rechtsbescherming
- De verantwoording aan de volksvertegenwoordiging over Wob-verzoeken, en
- De actieve openbaarheid (uit eigen beweging openbaar maken van informatie), mede in het licht van de komst van de Wet open overheid per 1 mei 2022

De onderzoeksdata zijn verzameld met de inzet van verschillende onderzoeksmethoden. Naast negen interviews met ambtenaren, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), een advocaat en een journalist is in de beginfase van het onderzoek literatuur- en documentenstudie uitgevoerd. Daarnaast zijn twee vragenlijsten (gericht op het verzamelen van kwantitatieve informatie, zoals aantallen en termijnen – de vragenlijst cijfers; en op kwalitatieve informatie, zoals knelpunten in de behandeling van Wob-verzoeken – de vragenlijst inhoud) uitgezet onder de overheden. De respons op die vragenlijsten was zeer hoog (op een overheid na hebben alle overheden beide vragenlijsten geretourneerd).¹ Bij iedere overheid zijn tien dossiers opgevraagd; in totaal zijn 902 dossiers van afgehandelde Wob-verzoeken bestudeerd. In een jurisprudentieonderzoek is gezocht naar rechterlijke uitspraken over besluiten van de in het onderzoek vertegenwoordigde overheden. We bekeken de websites van de overheden en bestudeerden beleidsdocumenten, handleidingen en instructies die de overheden toestuurd. Tot slot organiseerden we een drietal focusgroepen met volksvertegenwoordigers uit de betrokken overheden.

Alle informatie die op deze manier is verzameld is per overheid in een factsheet beschreven. Daarnaast zijn twee factsheets opgesteld waarin de informatie van alle overheden en alle gemeenten is beschreven. De rekenkamer(commissie)s kunnen op die wijze – tegen de achtergrond van deze algemene rapportage – zien hoe 'hun' overheid zich verhoudt tot de andere overheden.

Beleid en organisatie-inrichting

Het onderzoek laat zien dat verreweg de meeste overheden geen beleid hebben vastgesteld over de behandeling van Wob-verzoeken. Wel geven de meeste overheden (72%) in hun reactie op de vragenlijst aan dat zij over werkinstructies, procesbeschrijvingen en andere interne documenten over

¹ Bij de vragenlijst cijfers bleek dat een aantal vragenlijsten niet duidelijk was ingevuld; uiteindelijk konden dertien respondenten niet meegenomen worden in de analyse. Daarnaast bleek dat bij veel overheden weinig tot geen informatie wordt bijgehouden over de ontvangen en verwerkte Wob-verzoeken. Het merendeel van de vragen is uiteindelijk beantwoord door ongeveer 30-50 respondenten. Bij een aantal vragen was de respons dusdanig laag dat deze niet bruikbaar was voor de analyse.

de behandeling van Wob-verzoeken beschikken. Uit de documenten-studie blijkt dat deze interne richtlijnen voldoen aan de letter en geest van de Wob en zijn bedoeld voor het intern vastleggen van de taakverdeling en samenwerking bij het behandelen van verzoeken. De actieve openbaarheid, dus informatieverstrekking op eigen initiatief, krijgt minder aandacht. Slechts 14% van de overheden beschikt naar eigen zeggen over werkinstructies of andere interne afspraken over actieve openbaarheid.

Wob-verzoeken worden bij bijna 60% van de overheden behandeld door een combinatie van vakafdelingen, juristen en Wob-coördinatoren. 42% van de medewerkers die de vragenlijst inhoud hebben ingevuld, is niet tevreden met de voor de behandeling van Wob-verzoeken beschikbare capaciteit. De verantwoordelijkheid voor actieve openbaarheid (artikel 8 en 9 Wob) is bij 47% van de overheden volgens het vragenlijstonderzoek niet belegd.

De praktijk van de behandeling van Wob-verzoeken

De meeste Wob-verzoeken bij decentrale overheden worden volgens het vragenlijstonderzoek door individuele burgers ingediend (65%). Een andere belangrijke categorie verzoekers zijn journalisten (9%). Verreweg de meeste verzoeken zijn gericht op het openbaar maken van documenten die volgens verzoekers bij het college of het dagelijks bestuur berusten (89%). Gemiddeld gaat het in 58% van de verzoeken om onderwerpen die behoren tot het fysieke domein.

Bij de meeste overheden staat informatie over de Wob en het indienen van verzoeken op de website (78 van de 93)². De teksten op die websites zijn over het algemeen goed leesbaar en begrijpelijk. Dat geldt ook voor de brieven en besluiten in 98% van de bestudeerde dossiers.

Een groot deel van de overheden voert ‘concretiseringsgesprekken’ om te achterhalen waarop het Wob-verzoek precies ziet, zodat het verzoek zo goed mogelijk kan worden behandeld. Volgens het vragenlijstonderzoek wordt bijna de helft van de verzoeken volledig ingewilligd, 13% wordt afgewezen en 23% wordt deels afgewezen, deels ingewilligd; 5% wordt buiten behandeling gesteld.³ In veel gevallen was het niet mogelijk om de toepassing van de uitzonderingsgronden en beperkingen van artikel 10 en 11 Wob te beoordelen, omdat we geen beschikking hadden over de niet verstrekte documenten en/of ‘ongelakte’ versies. In het merendeel van de dossiers waarin we dit wel konden beoordelen worden de uitzonderingsgronden juist toegepast en gemotiveerd. Wel volstaan veel overheden met een standaardmotivering. Het betreft dan niet alleen de motivering rondom de toepassing van de weigeringsgronden maar zeker ook de motivering van de wijze waarop naar documenten is gezocht en het onderbouwen van de stelling dat er niet meer documenten aanwezig (zouden) zijn.

Een ander aandachtspunt is het feitelijk weglakken van informatie; regelmatig is deze informatie toch nog te lezen of te achterhalen waardoor onbedoeld niet-openbare informatie voor anderen toegankelijk wordt.

In een kwart tot een derde van de gevallen wordt niet op tijd op een Wob-verzoek beslist, volgens het dossier- en vragenlijstonderzoek. De gemiddelde doorlooptijd ‘van verzoek tot besluit’ is bijna zes weken volgens het vragenlijstonderzoek en zeven weken volgens de dossier-studie. In hun reactie op de vragenlijst cijfers geven overheden aan dat zij op slechts 45% van de Wob-verzoeken binnen vier weken een beslissing hebben genomen. De termijn van vier weken uit de Wob wordt dus vaak niet

² Van veertien gemeenten konden we geen informatiepagina over de Wob vinden; één provincie publiceert alleen besluiten op afgehandelde Wob-verzoeken.

³ Dit waren vier verschillende vragen in de vragenlijst cijfers. Het aantal overheden dat een bruikbaar antwoord heeft gegeven, is bij deze vragenlijst bovendien per vraag verschillend; zie paragraaf 1.4 (kopie Vragenlijstonderzoek). Daarom tellen deze percentages niet op tot 100%.

gehaald; sterker nog, vaak verdaagt het bestuursorgaan de beslissing meteen na ontvangst van het Wob-verzoek met een standaardtoelichting.

Na het nemen van een besluit tot openbaarmaking van informatie in documenten, volstaat het merendeel van de overheden met het toezenden van die informatie aan de verzoeker (en andere belanghebbenden). In de reactie op de vragenlijst inhoud geeft 72% (n=92) van de overheden aan dat het zijn besluiten op Wob-verzoeken nooit openbaar maakt. Slechts acht overheden geven aan dat zij het besluit en alle achterliggende documenten publiceren, bijvoorbeeld door plaatsing van de documenten op de website. De rondgang langs overheids-websites bevestigt dit; slechts van zeventien overheden konden we informatie over (besluiten op) afgehandelde Wob-verzoeken op de website vinden.

Rechtsbescherming

Volgens het dossieronderzoek is tegen 13% van de beslissingen op een Wob-verzoek bezwaar gemaakt, maar het aantal bezwaren en beroepen in het dossieronderzoek is waarschijnlijk oververtegenwoordigd omdat de overheden is gevraagd ook dossiers met een bezwaar- en beroepsprocedure voor het onderzoek te selecteren (volgens het vragenlijstonderzoek wordt in 7% van de gevallen bezwaar gemaakt en in 2% van de gevallen beroep ingesteld). In 33 van de 902 onderzochte dossiers leidde de heroverweging in bezwaar tot het alsnog openbaar maken van de gevraagde informatie. Beroep (29 keer in de 902 dossiers) en hoger beroep (vier keer) komen (nog) minder vaak voor. In een klein deel (twee zaken) van de 31 (hoger)beroepszaken uit het jurisprudentieonderzoek leidde de procedure ertoe dat de informatie alsnog openbaar gemaakt is.

Verantwoording aan de volksvertegenwoordiging

In drie focusgroepen hebben we met een aantal volksvertegenwoordigers (leden van provinciale staten, gemeenteraad en algemeen bestuur) gesproken. Uit die gesprekken komt naar voren dat het besef van het belang van informatieverstrekking niet groot is. Het dagelijks bestuur voorziet de volksvertegenwoordiging slechts in beperkte mate van informatie over de toepassing van de Wob. En de volksvertegenwoordigers controleren de uitvoering van de Wob niet of nauwelijks.

Actieve openbaarheid

Het onderzoek heeft slechts in beperkte mate aandacht besteed aan de actieve openbaarheid, het verstrekken van informatie over overheidsdocumenten op eigen initiatief van de decentrale overheden. Duidelijk is wel geworden dat hierop niet de nadruk ligt bij de overheden. Tegelijkertijd blijkt uit het onderzoek dat veel overheden inmiddels bezig zijn met het treffen van voorbereidingen op de komst van de Wet open overheid per 1 mei 2022. Omdat bij een aantal overheden de informatiehuishouding op dit moment waarschijnlijk nog niet op orde is, is het nodig dat daarnaar de komende tijd veel aandacht uitgaat.

Belangrijkste conclusies

De behandeling van Wob-verzoeken is voor decentrale overheden geen gemakkelijke opgave. De termijnen van behandeling worden regelmatig overschreden en overheden rapporteren capaciteitsproblemen. Dat neemt niet weg dat veel ook goed gaat. De informatie op de websites is over het algemeen toegankelijk en leesbaar en dat geldt ook voor de beslissingen op verzoeken. De uitzonderingsgronden van de Wob worden (in de dossiers waarin we dit konden beoordelen) veelal goed toegepast, ook al is de motivering van de besluiten vaak nog wel wat algemeen. Wat beter moet is aandacht voor de actieve openbaarheid, die met de komende Wet open overheid ook meer accent krijgt. Dat noopt overheden te investeren in hun informatiehuishouding. Tot slot: het zou goed zijn dat de staten, raden en algemene besturen meer aandacht geven aan de uitvoeringspraktijk van de openbaarheid van overheidsinformatie. Openbaarheid is immers een belangrijk uitgangspunt van onze democratie; het is een belangrijke taak van de volksvertegenwoordiging om te controleren of daarvan voldoende sprake is en daarvoor de nodige kaders te stellen.